

vel transactio. vel q̄ finita est res. et de hoc bene constat
quod p̄nunciabit. iudex sup̄ principali. nō p̄t. p̄nunciare. q̄z
sup̄ eo nō est actū. nec sup̄ eo lis p̄t. s. ut lite nō p̄t. p̄ totū
et de quare. c. ff. de iud. de quare. de cā pos. cū ecclia. et
.c. sc. die fm̄ ber. q̄ nō p̄nunciabit sup̄ p̄ncipali. s̄ sup̄ ex
cep. rei iudi. hoc modo. q̄z data fuit petitio. petit talis rē
talē a ticio. quā dicit ad se p̄tinere. c. cum fuit excipiendo

Item. q̄ cum alia
vice sup̄ ip̄a petiti
one iudicari fues
rit contra ip̄m nō
est ulterius audiē
dus cōtra senten
tiā a qua nō fuit
appellatum. iudex
prestata lite super
illa exceptōne ita
p̄cedet. q̄z p̄stirrit
q̄ sup̄ eo q̄d. c. pe
tit ei obstat res iu
dicata a qua nō fu
it appellatū. diffi
nitue p̄nūcio ip̄
sum sup̄ illa petiti
one nō esse ulterius
audiēdū sibi p̄pe
tū silentiū impo
nendo. ad hoc de
accu. veniēs. i. si.

vel poterit del. dicere. p̄nūcio l̄as nō valere. In hīs
tribus casibus fm̄ ber. tutius videtur. p̄ onere has exce
pti. l̄. p̄test. q̄z tunc a principali debito absoluerit.
Litigator. reus s̄z. talem exceptionem non fit li
b. **I**mpediat. ergo p̄tis p̄testatio. alias nō quereret
an impediret vel nō. i. c. pr. etiam opponendo ut non
e. **D**icat. exceptionē p̄p̄to sequatur absurditas de
dilatōria que venit an̄ lit. p̄te. anter dilatōrias p̄ponē
d. **O**btentū. no. q̄ p̄mptoria da nō est. q̄z alius est
ip̄az effectus. altera differt. altera p̄mit. in p̄mptoria
eni h̄z p̄cedere actio cui opponat ip̄a exceptio. ff. de excep.
.l. ij. ber. **S**cias autē q̄ ois exceptio p̄mptoria q̄ p̄mit
l̄as et grām opponit. et an̄ lit. p̄te. et post. si l̄as t̄m an̄ lit
p̄test. l. de excep. l. ul. de hoc vide per inno. et host. s. d.
Rep. cōstitur. **S**ira. videbat p̄trariū. q̄z eadē ratō. et s.
e. **E**xpo. de Rp. sup̄ l̄is. in fi. s̄ nō est verum. q̄z fm̄
id iam ois p̄mptoria exceptō veniret in vim dilatōrie
si de replicatōne dixisset nihilominus l̄as habuisset. ut
ibidē recitari solet. **E**xceptionē p̄mptoriā non fit. lit.

Ioblatō. p̄t. p̄test. **E**manavit decre. hec ad dei
clarationē eoz q̄ no. gof. de ele. dudū. i. d. do. et p̄tu.
put. et q̄ ibi host. et ab. de ap. cū causam. et de excep. cū
venerabilis. et. s. c. pr. et guil. in spe. de lit. cōrest. s̄. nūc
dicamus. s̄. nūquid p̄ exceptionē. **S**z d̄s. iij. q. iij. offe
s. **L**ibello. q̄ est de sbā iudiciarij. **R**atur. s. de li. ob. c.
.i. q̄d dic ut ibi. **S**ira. de dilatōria non sic dubitabatur.
Herempro. q̄z p̄ cā nō r̄ndetur sic petidm̄. et q̄z
de sui natura cōtestationē p̄cedit. ut dixi. s. c. pr.

Iproponatur. simpl̄ et solū in modū exceptōnis. ut
Facta. dicebant quidā cōtra. et videbat. ij. dicam.
opinio eoz p̄bati p̄ dec. de do. et p̄tu. put. de ap. cū cāz.
vtrobiz vidz p̄testata lis p̄ exceptionē p̄mutatōis. de ex
cep. cum venerabilis. p̄ exceptionē p̄scriptōis. de testa.
rapnūcius. p̄ exceptionē annalis p̄scriptōis vsucapōis
et. **I**tem instit. actōne. et opposita p̄mptoria exceptōne
videtur esse iudicium. ff. de interroga. acti. l. si filius. s̄.

exceptōibus. sed p̄trariū est verū. et hoc tenēbāt oēs sup̄
dicti doctores. q̄d optime p̄bat lex diceō. q̄ qui vult ex
ceptionē doli mali opponere. que p̄petit ex trāactōne an̄
litē cōtestatā facta q̄d incidit in trāfac. an̄ lit. p̄te. id fa
cere debet. ff. de cōdi. inde. eleganter. s̄. vl. **I**te p̄ lit. con
testationē o. dicit iudiciū. p̄ p̄p̄tozā exceptōne destrui
tur. sed eadē res duos effectus cōtrarios nō p̄t parere

.xxvi. di. deinde.
.s. de bap. matoz
res. ff. de soluti. q̄
bomine. p̄batur
idē xp̄sse. s. c. pr.
si enī p̄ p̄p̄tozāz
exceptōne nō dz
impediū vel r̄tat
dari litis p̄t. ergo
p̄ cā non fit. alias
nō p̄cessisset que
stio. **A**d contraria
r̄ndē hoc modo.
aut r̄z d̄recte re
spōdet libello pu
ta cū petuntur ab
eo. r. ex cā mutui.
dicit senō teneri.
et petita fieri non
debere. cū pactuz
de nō petēdo p̄pe
tuo sibi factū fues

te nisi sit de illis exceptōi
bus q̄ litis p̄testationē im
pediūt fieri oportebit ean
dem. **B**onifa. octauus.

De iuramento calūnie.

Idem calūnia seu
de veritate dicen
da in primo litis
exordio nō iuref ut dz po
tit postmodū i q̄libz p̄re li
tis iurari cū b̄mōi iuramēta
p̄stari ab inico de sbā ordi
nis iudiciarij non existat.

rit. et tunc est facta litis cōtes. et sic intelligunt cōtraria.
aut simpliciter excipit de pacto de non petendo p̄scripti
one vel alia p̄mptoria. et tunc non intelligatur facta ut
hic. **I**dem si excipiendo p̄poneret se non teneri r̄ndere li
bello ex eo q̄ factū fuerat sibi pactū de nō petēdo. et. ad
hoc de deci. duduz. et in isto casu solem⁹ dicere alias pos
care exceptionē. intentōis exclusionē. sed q̄n c̄ponit post
litis cōtestationē vocatur actionis exclusio. ff. de ex
cep. l. ij. in prin. et hic adde q̄d dixi. j. de re. iur. exceptōz.
Impediūt. ut. s. c. pr. **T**ate iuris. q̄z alias p̄cessus
m. **O**portebit. de necessi. habitus post talē exceptio
nem nō valet. cū lis cōtestata nō essz. s. ut lit. nō p̄te. p̄ to
tum: sicut nec p̄positōes et iñfessiones fit lit. p̄te. s. de ele.
dudū. ij. s. de litis p̄t. c. vno. **P**rimo q̄ nō ē de substā
tia q̄ stati post litē p̄tes.

Idem de calūnia. **S**edo q̄ nō annullat p̄cessus. s̄z
tacite omittat calūnie iuramentū. **T**ercio p̄cipit
q̄ in sp̄ualibus simul de calūnia et veritate iuref. **E**ma
navit ista decre. ad declaratōez eoz q̄ no. ber. de iuru. et
l̄is. in vl. glo. in nocē. et host. s. e. l̄is. ab. s. c. e. i. guil. in
spe. e. ti. s̄. i. in prin. et. s̄. quartū. et. s̄. ij. s̄. q̄d si nō. et. s̄.
restat. et host. in sūma. e. ti. s̄. quādo. s̄. vnū tamen.

Calūnia. euitāda. sic. xij. di. nerut. ibi vnusquisqz ha
beat suā p̄pter fornicationē s̄z euitandā.
O **V**eritate. q̄d solū olim in sp̄ualibus p̄stabatur. ut in
fi. videbis. **V**idebatur contra p̄mo ex ordine rubric.
P **E**xistat. s. e. sedo ex ordine illius l̄re. s. de ele. du
dū. s̄. lite x̄o et. et erat xp̄ssuz. l. e. l. ij. in pn. s. c. e. i. et
.c. cū causam. ad hoc facit lex que dicit q̄ p̄curator ante
litē p̄stare dz cantōez de rato. et tūc si p̄stata non fue
rit postea non p̄stabitur. ff. de p̄cur. l. pomp. s̄. rati. sed
contrariū est verū ut hic vides. et sic p̄dictoz doctorum
p̄probat opinio. et de iuramento de veritate videbatur
casus. de iuru. et l̄is. ad hoc. s. d. fi. in situ. cū iohānes.
s̄. verū. et. s̄. de testi. p̄ficiū. ad hoc. ff. de dā. in fec. qui bo
na. s̄. penulti. nec enim sp̄ ordinē scripture setuam⁹. ff. de

solu. l. nec ordo. et. s. de sep. causam q. et cu in totu tacite omittatur. ut. j. pr. Rñso. multo fortius ad tps. ad cõ caria Rñde. verum esse id fieri debere. ut dicit bec lra. h si nõ fiat nõ ppreca vicia. qz alijs iuribus sustinet. ut dicit. et facit qd nõ. s. de spon. du. tua. in ul. glo. lex pöp. .j. rati. in alio casu loquit. et est illud. qz p ptestatione litris factus est. pcurator dñs litris. s. de pcur. c. i. e. li.

Ad propter. de clarat qd nõ. s. d testi. tuis. in vlti. glo. l. de iura. ca. lñ. l. ij. s. sed quia Jo. an.

Lacite. expse vero remitti non p. l. d iur. cal. l. ij. s. h qz. nec v3 puenido de ipso nõ pñtado. de iur. calu. ceteru.

Tota causa. ne dñ in pncipio cause. ut. s. pr. Rñ.

Legitime. pu. ta libello dato lit. p. et iudice sentē riare in scrip. se. dendo et p se reci tado. qd dic ut. s. de li. ob. c. i. j. de sen. r. re iu. c. vl. r dieñ feriato. s. de ferijs. c. vl.

Approbata est ergo opinio. Ja. bal. io. e. Nulla cre. pilei. et sequaci. qui hoc dixerat. quia tuc demu exactu pñtari debebat. ff. de no. op. nũc. de pu. pillo. s. qui opus. de iure iur. iusuradu. s. qui ius. ad hoc. ff. d. p. u. filius. s. veterani. l. e. ti. ita demu. r. ad hoc. s. de pba. qm contra. vbi de iuramento nil dicit. r repro. bata est opinio azo. et mar. quib? pñtenti hos. s. e. ceteru. etiã in pñdicta decre. tuis. dicēs. qz etiã si tacite omitte. ref non valet iudicium. i. snia. ij. q. vi. s. dñm iura. l. de sen. et inter om. iu. platã. quã intellige cū fuit exactu. r p eis faciebat pñdicta decre. ceteru. r pñdictus. s. h quia. vbi videt qz ex dissilãtõe etiã nõ possit omitti. sed expone ibi silãtõne. s. cū simulãt se non calumniose agere. ut ibi dicit accur. tñ. s. e. ti. c. ij. et erat ratio. qz in spñalibus **J**uramẽ pñmebatur qz sp esz deus in memoria. r sic nõ calūniareñ litigãtes. et hoc pbat lra sequēs. Red. debat inno. in pñdicto. c. tres rões. Prima qz rigor in spñ alib? nõ seruat. de do. et p. c. i. Secda qz licet iuramẽtũ nõ sit pctm. tñ ex frequẽti iurãtõe sepe sequit peccatum. s. de iure iur. et si xp̄us. maxime cū de credulitate sit hoc sacramentũ. Tercia qz hoc iuramentũ est a malo nõ cre. dentis. d. ele. significasti. sed parũ valẽt bec rões. cū r in ciuilibus locũ habeant ut p te vides.

In ipis. et sic equũ fuit exquo cessabat cã cessaret et pñtõ. s. de ap. cū cessante. cū si. qñ ap. lit. l. i. et. ij. q. vi.

Dile. id est necessariũ. ff. b. duũ. vel die. p. ric. ut si iudex videat tales psonas de quib? nõ sit aliqua calumnie suspicio. erigit solũ x. raris sacm. pñm tuti? reputo.

Observant. obseruabat hoc dñs guil. ut no. in spe. e. ti. s. i. s. quartũ. no. hoc ber. equũ esse. s. e. c. ij. r i pñdicta decre. et litris. de iur. i. bus causis. nũqd in crimialib?

In eisdẽ. spñali iuretur de calumnia. dic ut no. l. e. l. i. et. s. e. c. i.

Appellatõis. in causa appellatõis iurari debet de calūnia et veritate dicenda. hoc primo. Secdo dñ qz pcurator deputatus post iuramentũ calūnie iurabit de calūnia. Tercio qz iudex quoties sibi vidẽ erigit iuramẽtũ malicie etiã si de calūnia vel veritate iuratu sit. Per pri mũ dictũ determinat qstio no. p accur. l. e. l. ij. in prin. Jmo. et host. pe. et ab. s. e. c. i. sup. vbo quecunqz causa.

Iurari debeat in eisdẽ. Idẽ

Appellatõis causa quãqz in principali iuratu fuerit pñtari iube. mus calumnie iuramentũ et idẽ in iuramento de veritate dicenda volumus obseruari. **P**rocuratores qz qui post iuramẽtũ calūnie deputatur teueri volumus ut calumnia vi. tetur ab ipis ad subeũduz bñdõi iuramẽtũ etiã si a su is dñis quid ponere aut respondere seu agere de. beant sint instructi **I**n

guil. in spe. e. ti. s. ij. s. quid de cã. bar. brix. in qone venet. q incipit. queritur vtruz in causa. et p pñdicta videre potes. qz hic reprobat op i mio placen. r azo. qui dicebat. qz ex quo iuratu erat in principali non iurabatur in causa appellationis. in aut. de hñs q in gre. ad ap. s. fi. et p eis faciunt omnia iura p q. pbat qz eadẽ sit cã ap. cū prima. xvi. di. ha beo. ij. q. vi. si qz. in qcũqz. l. ut in vna et eadẽ cã. l. i. ff. de iud. p. pone bat. Jo. cre. hu.

gof. et supradicti doctores contra. quoz hic approbat opi. p eis. vi. q. iij. ofius. et. ij. q. vi. si eps. l. de iud. p perandũ. in aut. ut liti. iur. in pñ. ibi tñ accur. tenz pñmã. ff. de dam. infec. q bona. s. penul.

Iuratu. ppter hoc erat dubitatio. qz nõ videbat tuc debere iurari. et qz bis iuradu nõ ẽ. et qz tuc supfluũ vi debat iuramentũ qd faciendũ nõ est. de iure iur. r si xp̄s. de pba. c. ij. tñ. s. de calūnia iurari dz statim post hẽl

Juramẽ cõrest. ut. s. e. pr. no. ergo at. qz faciẽda ẽ litris pñ. in cã applonis. de s. no. s. d testa. c. Raynald?

Dicẽda. si talis ẽ cã in q iurec de. s. dilectus. veritate. ut in fi. c. dicitur. aut iste. ad declarationẽ p **P**rocuratores. emana. glo. pñdictaz Jmo. et ost. et guil. in spe. e. ti. s. sequit. in fi. et ei? hic approbat opi. et reprobat opi. ost. q tenebat pñtariũ. videbat bis iu

Dost. hoc erat dubitatio qz nõ. randũ. l. e. ti. r **D**eputat. ab ipis pñcipalib? vela p. au. bodie. ratore q post pñtationẽ substituere potuerit. s. e. li. de pcura. c. i. s. no. qz pcurator iuret in animã dñi.

Ab ipis. xvij. q. iij. metuẽtes. c. dif. optatũ. l. iij. di. tibi dñs. vbi de hoc. et. s. e. li. de ele. pcurator. sacm tñ calūnie et in animã dñi et in pñiam pñbz ut hic vides. ali as aut qre iuraret. ex quo dñs iurauerat. r i hoc casu nõ ẽ necessariũ spãle mãdatũ. de sindico. x. d. dic. vt. s. e. in p tractãdis. no. ad questioz q qñ. an heres vel succes t **J**uramẽtũ. for teneatur iurare exquo defunct? iura uerat. et dic qz sic p hãc lraz. et p aut. e. t. principale. et p. l. ff. de dam. infec. q bona. s. penul. potuit eni defunctus habere bonã fidẽ. et heres vel successor malã. ff. de accu. si cui. l. de reb? cre. gñaliter. i. Rñ. licet quidã ptra quia heres et successor eadẽ psona cum defuncto censentur. in aut. iustur. qd a moriẽte pñt. in pñ. pñdicti doctores si

Instructi. in hoc casu recitabãt. debere pcuratorẽ **I** iij

jurare, quia qui p aliu rē. de re. iur. qui p alium.
a In omnib⁹. declarat p hoc qd no. s. de testi. spo. lras.
in glo. antepe. et de pba. c. ij. et reprobarur quod no. de
testi. pñtiū. in glo. iuramentū. in fi. ratū est de calūnia.
b Malicie. licet ergo ex quo iu. amplius in eadē cau
sa de calūnia iurandū nō sit. ut. l. e. aut. hodie ab eodē.
ut. s. pr. kñ. de malicia tñ bene iuratur puta cū suscipia
tur iudex qz mali
ciosose pponatur ex
ceptio petatur di
latio. ad hoc de ex
cep. pastoralis. de
testi. vltra tertia.
l. de fi. instru. l.
vl. xx. q. v. iudicā
tem.

Nulla tibi. p/
curator hns
spēale mādātū iu/
tat de calūnia. l.
manauit ad decla
ratōez eoz q legū
tur. et no. l. e. r. l.
.ij. §. si aut abfue/
rit. r pber. s. e. e.
.ij. et. c. ceterū. r p
unio. et host. s. e.
cū causā. r p guil.
in spe. e. ti. §. re/
stat. v. qd ergo.

Si iniuriam.
quā si inferret iu/
dex nō esset. s. de
v. sig. forus. in fi.
e. Aduersarij. et
sic erat pcurator
singularis psonē.
de iudicio enī vni
uersitatis vel col/
legij nō dubitā/
quā iurer. s. e. in ptractandis. et. c. sequenti.

Juramentū. dicūt quidā q olim pcuratores in dīffe
renter iurabāt. ff. de dam. infec. qui bona. §. penul. sed fu
it postea statutū qz solū pncipales psonē iurent. ff. e. ti. l.
.ij. §. si aut. et. s. e. ti. c. i. qd verū est nisi pcuratores ha
beāt spēale mādātū ut hic. et. ff. de iur. iur. l. i. iusurandū
qd ad pecunias. Alij dicebāt qz pcurator pūati etiā cum
spēali mādato ad iurandū nō admittitur p prima iura. h
qz nō expedit iura corrigi. ut. s. e. li. de ele. cū expedit.
dic. l. qui bona nō esse correctā. h loqui in casu decre. ist/
sez cū habebat pcurator spēale mādātū. Alij dicebant
qz cū pcur. p lit. pte. fact⁹ sit dñs lit. poterat de calūnia
iurare. qd verū nō est nisi habeat spēale ut hic vides.

Requens. in ciuilibus nō admittitur spoliatio
exceptio facta ab alio qz ab actore. In criminalib⁹
admittit facta a tercio dūmodo sit d tota subā vl
maiori pte. exceptio pbari d3 infra. xv. dies. alias fit cō/
demnatio expensarū. excipies de spoliatioe facta a tercio
infra certū tpus a iudice statuēdū d3 restitūōez petere.
alias accusabit exceptōne nō. ob. vltio d3 qz agēri sup re/
bus ecciasticis nō ob. exceptio spoliatioe priuatarū rerū
uel ecduerfo. hāc dec. qdā intitulabāt olim sub ti. de res/
sti. spo. et hū ut hic vides. sup hoc ius puiorū ema/
b. **F**requēs. equū fuit ergo nasse. ff. de legi. nā ad ea.
i. **C**ircūstrepit. id est pulsat vel ledit. r sumpta sunt hec

omnibus aut causis nedū
aū sed etiā postqz lis fue/
rit prestata siue de verita
te siue d calūnia sit iurātū
in ipis p̄t iudex a p̄tib⁹ eri
gere iuramentū malicie q/
tiens viderit expedire.

Idem
Nulla tibi iudex in iu
riam fecisse censetur. qui
pcuratorem tui aduersa
rij p̄stitūtū ad causam hū/
tem sup hoc spēale mādā
tū admittit ad p̄standū in
ea calūnie iuramentum
Innocētius quartus.

De restitūōne spoliatorū.

Requens et assi/
dua nos querela
circūstrepit quod
spoliatioe exceptio non
nūqz in iudicijs calūniose

verba ex canone. liij. di. frequens.

Alūmose. sic. s. de do. et cōtu. finē.

Exceptiois. spoliatioe. de q sup dī.

Inter mittitur. id est differtur.

Derimitur. de facto intelligas nō.

Expone. sic expone fm ber. quia

exceptio spoliatioe dilatoria est nō

peremptoria. nō obstat

lex. l. vnde vi. si

quis in tantā. qz

licz puatio dñij i

furgat conditōne

ex illa lege. non tñ

ex interdico vl ex

ceptōne. ut no. s.

d cā pos. pastoral

o. **L**abores. hec

qba fuerūt supra

de corpe aut. ut

diuine ius. subsep.

ba. glo. qf. in pñ.

coll. ix. et pro re

publica impator

noctes ducit infō

nes. in autent. ut

iudi. sine quo suf.

in prim. colla. ij. et

papa idē de se di

cit. s. in pbemo.

huus libri.

Statuimus.

hic sic interpretato

canonū antiquoz

de hac materia lo

quentium.

Actore. hoc e

rat iniquū. qz re

excipet p̄ra acto

rem de spoliatioe

facta a tercio. cū i

hoc nō deliquerit

actor. et ideo factū alterius sibi nō

debebat obesse. l. de

inof. testa. l. si quis suo. v. sus fi.

et. j. de reg. iur. nō debet

et peā suos teneant auctores. l. de

penis. sancim⁹. s. d

hīs q si. a ma. p. e. que fuit. r

recitat hic ber. se nō memi

nisse vidisse aliquē excipientē sic

in ciuilibus.

Quocūqz. ecce dñtā inter criminalē

cāz et ciuile vt

in ciuili non opponat spoliatio

facta ab alio qz actore. in

criminali sic cum moderatōne

que sequit. et rōnes infra

sequētur. tatur tpus p̄bādi. qz

maliciose sepius p̄o

nebatur talis exceptio. ut. s. dixit.

sic in exce

ptōne excōicatōis. viij. dies sunt

dari. j. de excep. pia.

Proponit. qz dies illa nō p̄putabi

in. xv. sic dies in

quo cautum p̄mittitur r in q

sistere in iudiciū oportz nō

p̄putatur in vicena milia passū

ff. si qz cauc. li. sic r di

es p̄statōis lras cū p̄mittit cā. j.

certū tps decidenda. s.

de ap. sup eo. ij. vbi de hoc. secus

in. x. diebus q danē ad

appellandū in qbz tpus snie

platōis cōputat. ij. q. vi. bi

duū. vbi de hoc. s. dere iudi. ad

p̄sultatōez. et vltio istozū

xv. dieū p̄bāri potit exceptio. sic.

ff. ad. l. iul. d adul. ff.

p̄. §. sexaginta. et. l. is cui⁹. §. ex

senatus cōsulto. et p̄ peti

bonoz possessio. j. centesimū

die. et ceterim⁹ in nūero cō

putat. ff. de suc. edic. l. i. §. die

imus. ff. de s. ob. l. q an.

u. **A**fferuit. s. se spoliatū i

ciuilib⁹ ab actore i cri

hās

mālib⁹ a qcūqz r **A**lioqui. i. si. j.

illud tps si p̄bauerit